

Behandling av muskelknuter i livmoren

Muskelknuter i livmor (myomer) er vanlig forekommende, godartede svulster som ofte ikke gir symptomer. Dersom de blir store eller mange kan de medføre smerter, blødninger og problemer med graviditet.

Embolisering, tetting av pulsårene til livmoren er en prosedyre hvor svært små partikler injiseres i pulsårene til livmoren, for å tette de minste blodårene. Slik strupes blodforsyningen til muskelknutene. Dette fører til at muskelknutene krymper betraktelig. Prosedyren utføres av en intervensjonsradiolog, legen via et tynt rør i lysken.

Hvordan vil jeg ha nytte av embolisering av muskelknuter i livmoren?

Omtrent 80% rapporterer en betydelig forbedret livskvalitet og mindre symptomer ett år etter behandlingen. Noen kvinner får denne behandlingen fordi de ønsker å bli gravide; i slike tilfeller bør man rådføre seg med sin gynekolog. Du kan bli rådet til å utsette graviditet de første seks månedene etter behandlingen.

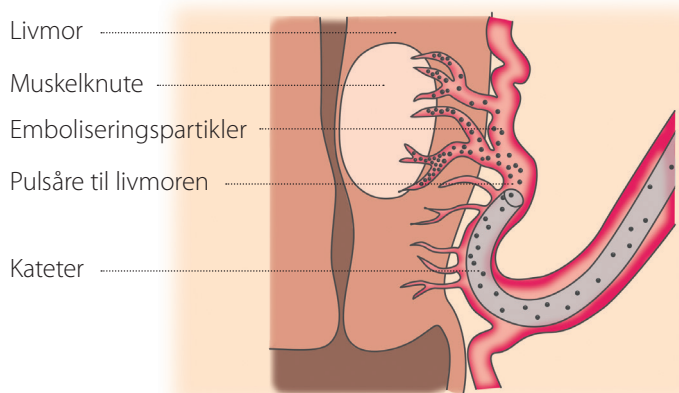
Hvordan skal jeg forberede meg til prosedyren?

Du må informere henvisende lege om hvilke medisiner du bruker, da noen typer medikamenter må stoppes eller reduseres i forkant av behandlingen. Du kan bli bedt om å ta blodprøver eller røntgen-undersøkelse før prosedyren. Du må opplyse om du har spiral. Du kan bli bedt om å faste.

Behandlingen

En sykepleier eller radiograf vil sjekke puls og blodtrykk, og sette en kanyle/veneflon i armen din. Denne benyttes til å gi deg smertestillende og kvalmestillende medisiner.

På noen sykehus vil smertestillende medikamenter kunne doseres ved hjelp av en pumpe som du selv kontrollerer, såkalt pasientkontrollert smertekontroll. Det er ikke mulig å overdosere seg selv ved bruk av en slik pumpe. Du kan i tillegg til dette få beroligende medikamenter som vil hjelpe deg å slappe av.

Kateter som leverer emboliseringspartikler

Radiografen vil vaske lysken din og dekke deg til med et sterilt laken. Etter at du fått lokalbedøvelse i lysken vil legen stikke en nål inn i pulsåren i lysken din, og føre inn en innføringshylse. I hylsen kan legen sette inn utstyr og røntgenkontrast. Under gjennomlysning med røntgen føres en ledevaier og kateter fram til pulsåren som forsyner livmoren med blod. Vanligvis vil man kunne behandle både høyre og venstre side med innstikk kun i høyre lyske, men noen ganger vil det være nødvendig å stikke på begge sider.

Når kateteret er riktig plassert i blodåren vil partiklene bli injisert som en væskeblanding via kateteret. Under denne injiseringen og

i flere timer etterpå vil du kunne oppleve kraftige, krampaktige smerter i magen som vil kreve smertelindring.

Dette vil du få av personalet eller via smertepumpen.

Behandlingen tar omkring 1 times tid. Når prosedyren er slutt vil legen fjerne hylsen i lysken. For å hindre blødning vil han enten klemme i noen minutter til blødningen stopper, eller sette inn en «plugg» slik at hullet tettes. Du må deretter ligge stille og flatt i 2-4 timer (avhengig om du fikk plugg eller ikke) slik at punksjonshullet lukkes og du unngår blødning.

Hva er risikoen ved behandlingen?

Hos opptil 2% oppstår infeksjon som komplikasjon. Tegn på infeksjon er smerte, ømhet i bekkenet og feber. De fleste infeksjonene behandles effektivt med antibiotika. Svært sjelden kan alvorlig infeksjon oppstå, og da kan det bli behov for kirurgisk behandling med fjerning av livmoren.

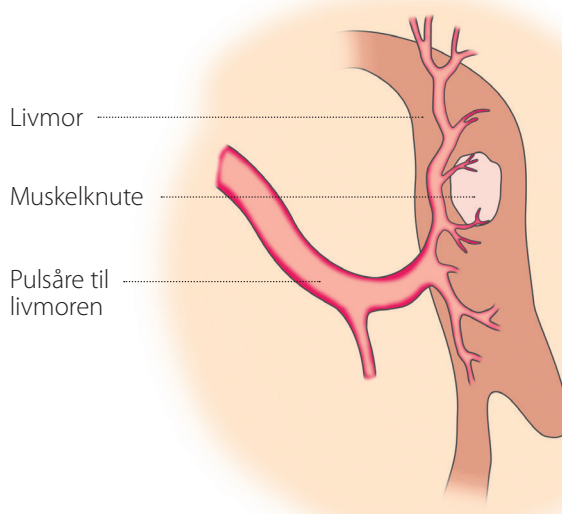
De fleste opplever at det tar ca 6-9 måneder før menstruasjonen igjen blir regelmessig. 2-4% kan oppleve å komme i overgangsalderen, dette gjelder spesielt kvinner over 45 år.

Hva skjer etterpå? Hvordan følges jeg opp?

Etter behandlingen vil du trilles i sengen tilbake til Kvinneklubben. Du kan reise hjem når du er i stand til å spise og drikke, gå ut av sengen, gå på toalettet uten hjelp, og smertene kan lindres med tabletter. Noen må bli på sykehuset mer enn 1 døgn. Hjemme bør du ta det med ro de neste dagene.

De fleste vil oppleve smerter etterpå, fra helt milde til uttalte. Det er også forventet å ha noe feber de første 24-72 timene.

Både smerte og feber kan behandles med smertestillende og febernedsettende tabletter. Utfloed fra skjeden kan oppstå når muskelknuten henfaller. Utfloeden kan vare opptil 2 uker og kan komme og gå de neste månedene. Du bør oppsøke lege dersom du får illeluktende utfloed samt feber, da dette kan tyde på infeksjon.

Etter embolisering vil muskelknuten begynne å brytes ned.

Ved noen sykehus vil du kalles inn til en oppfølgingskontroll etter 4-6 uker, og etter 6-9 måneder kan bildeundersøkelse med MR eller ultralyd være aktuelt dersom man har behov for å vurdere effekten av behandlingen.

www.cirse.org/patients

Dette dokumentet inneholder generell medisinsk informasjon. Informasjonen vil ikke kunne erstatte profesjonelle råd, diagnose eller behandling fra legen din.